

CO POWINIEN UMIEĆ 6-LATEK

(profil rozwojowy dziecka 6-letniego)

na podstawie książki *Diagnoza i wspomaganie rozwoju psychoruchowego dziecka w wieku przedszkolnym* K. Skarbek, I. Wrońskiej

UMIĘTNOŚCI W ZAKRESIE MOTORYKI DUŻEJ

- potrafi zbiec na dół po schodach bez trzymania się poręczy
- potrafi stać na jednej nodze z zamkniętymi oczami
- potrafi zeskoczyć z wysokości 30 cm na palce nóg
- podejmuje próby skakania na skakance
- potrafi wykonać proste figury akrobatyczne (np. przewroty)
- potrafi iść stopa za stopą wzdłuż linii bez utraty równowagi
- potrafi przeskoczyć przeszkodę o wysokości 20 cm, odbijając się z miejsca obunóż
- umie sprawnie chwytać i odrzucać piłkę

UMIĘTNOŚCI W ZAKRESIE MOTORYKI MAŁEJ

- ma w pełni opanowane czynności samoobsługowe (łącznie z zapinaniem i odpinaniem guzików, sznurowanie buty na kokardkę)
- potrafi tworzyć rysunki tematyczne (rysując i pisząc dziecko wykonuje ruchy dłonią, uruchamia nadgarstek)
- ruchy dłoni są precyzyjne (drze papier na kawałki i przykleja w określonym miejscu)
- ma prawidłowo ukształtowany chwyt pisarski
- potrafi wycinać nożyczkami różne kształty (np. koło, kwadrat)
- potrafi kolorować w konturze bez wychodzenia za linie
- lepi z plasteliny proste kształty tematyczne (np. bałwana)

UMIĘTNOŚCI W ZAKRESIE PERCEPCJI WZROKOWEJ

- potrafi odtworzyć skomplikowany wzór w przestrzeni i na płaszczyźnie wg. modelu

- potrafi wskazać brakujący element na obrazku
- potrafi uzupełnić brakujący element w szeregu, np. xx+++xx++x...++
- potrafi wskazać różnice na dwóch podobnych obrazkach
- potrafi narysować trójkąt, romb i inne formy złożone z figur geometrycznych (np. krzyż i koło wpisane w kwadrat) wg. wzoru
- zapamiętuje wzrokowo układ 4-5 elementów i potrafi określić, którego brakuje
- potrafi złożyć prostokąt z dwóch trójkątów, mając na wzór prostokąt
- potrafi z pamięci nawlec na sznur 7 koralików o dwóch różnych kolorach lub kształtach wg. wcześniej pokazanego wzoru
- potrafi różnicować i nazwać kilkanaście kolorów

UMIĘTNOŚCI W ZAKRESIE ORIENTACJI W SCHEMACIE CIAŁA I KIERUNKACH W PRZESTRZENI

- prawidłowo wskazuje stronę prawą i lewą własnego ciała
- orientuje się w schemacie ciała osoby stojącej naprzeciwko
- potrafi poruszać się w wyznaczonym kierunku na polecenie słowne (w przód-w tył, w bok, w prawo-w lewo)
- potrafi określić wzajemne położenie przedmiotów względem siebie, posługuje się określeniami: na, pod, nad, między, na prawo, na lewo
- orientuje się w kierunkach na płaszczyźnie i wyznacza na kartce: górę/dół, prawy/lewy bok, prawy/lewy, dolny, górny róg kartki

UMIĘTNOŚCI W ZAKRESIE PERCEPCJI SŁUCHOWEJ

- potrafi rozpoznać dźwięki celowo wytwarzane przez różne przedmioty na skutek ich uderzania, pocierania, gniecienia, itp.
- porównuje dźwięki między sobą, określa ich cechy jakościowe, np. wysokie/niskie, szybkie/wolne
- odtwarza proste, kilkelementowe układy dźwiękowe - wyklaskiwane lub wystukiwane

- odtwarza zastłyszany układ dźwiękowy przy pomocy symboli oraz wystukuje układ zgodnie z jego symboliczną ilustracją
- dokonuje analizy (rozkładu) i syntezy (łączenia) głoskowej wyrazów, przelicza liczbę głosek w wyrazie
- wyodrębnia wyrazy w zdaniu, przelicza liczbę wyrazów w zdaniu
- potrafi wyodrębniać rymujące się wyrazy, samodzielnie tworzy rymy
- powtarza ze słuchu ciąg pięciu liczb oraz dłuższe zdanie lub krotką rymowaną

UMIĘTNOŚCI W ZAKRESIE MOWY

- wymowa zwykle jest poprawna
- mowa jest poprawna gramatycznie
- ma bogaty zasób słów, poszerza zasób słownikowy o określenia odnoszące się do zagadnień przyrodniczych, społecznych, zdrowotnych, itp.
- posługuje się formułami językowymi dostosowanymi do sytuacji (wita się, prosi o coś, zwraca się w sposób właściwy do osób dorosłych)
- ma coraz większe umiejętności komunikacyjne, potrafi opowiadać
- formułuje dłuższe wypowiedzi związane z przeżyciami, zdarzeniami, zjawiskami, na temat treści filmu, planowaniem pracy
- opowiada, co widzi na obrazku przy pomocy zdań złożonych z użyciem coraz bogatszego zasobu słownictwa, nadaje tytuły obrazkom i układa podpisy

UMIĘTNOŚCI MATEMATYCZNE

Klasyfikowanie

- klasyfikuje przedmioty na poziomie kolekcji
- dzieli przedmioty na obszerne zbiory, np. zwierzęta, ludzie, rośliny, budowle

Liczenie

- stosuje już większość reguł poprawnego liczenia: przestrzega reguły "jeden do jednego", wymienia liczebniki we właściwej kolejności, utrwała podwójne znaczenie ostatniego wypowiedzianego liczebnika
- dostrzega regułę niezależności porządkowej: wie, że można zacząć liczenie od początku lub od końca, a wynik liczenia się nie zmienia; zaczyna spostrzegać, że przestawianie przedmiotów lub sposób liczenia nie ma wpływu na wynik
- porównuje liczebność zbiorów poprzez łączenie w pary lub przeliczanie

Dodawanie i odejmowanie

- potrafi ustalić wynik dodawania i odejmowania licząc na palcach lub innych zbiorach zastępczych
- zna cyfry od 0 do 10 oraz stosuje znaki matematyczne równości, mniejszości, większości, dodawania i odejmowania

UMIĘTNOŚCI W SFERZE EMOCJONALNO-SPOŁECZNEJ

- **W zakresie samoobsługi:** myje twarz i zęby bez pomocy, ubiera się samodzielnie, zapina guziki, wiąże supełek, potrafi zawiązać kokardkę
- bierze udział w grach opartych na współzawodnictwie
- wzrasta znaczenie autorytetu osób innych niż rodzice
- używa adekwatnie zwrotów grzecznościowych typu *proszę, dziękuję, przepraszam*
- ma ulubionego kolegę/koleżankę
- pojawia się pełna zdolność do zabaw tematycznych, zabawa jest rozbudowana i zorganizowana w ciąg zdarzeń.
- potrafi wykonać złożone polecenia (trzyetapowe), np. *połóż najpierw ołówek na krześle, potem otwórz drzwi, a potem przenieś mi książkę, która leży na stole*
- potrafi słuchać, gdy mówi ktoś inny